

Kastade blött papper på hus

■ En 55-årig kvinna som bor i Korpådalen i Karlshamn har anmält att hon har fått blött toapapper kastat på huset. Tidigare har kvinnans hus även blivit utsatt för äggkastning. Kvinnan tror att det är ungdomar som brukar befinna sig i området som har utsatt henne för ofredande. Ett barn i tioårsåldern har även medgett att han har kastat föremål på kvinnans hus.

68-åring togs för rattfylleri

■ En 68-årig man togs för rattfylleri på Rådhusgatan under fredagsförmiddagen. Mannen hade 0,45 promille i blodet och erkände brottet under förhör med polisen. Mannen får nu betala böter för rattfylleri.

Julkonsert i countrytoner

■ Det blir julkonsert i countrytoner när bandet One58 framträder i Åryds kyrka på söndag eftermiddag. Det är den första julkonserten av tre för Karlshamnsbandet. Den 7 december spelar One58 i Mörrums kyrka och den 21 december i Carl Gustafs kyrka i Karlshamn.

Telekabel grävdes av

■ En telekabel grävdes av i Mörrum under gårdagen. Därför slutade teleföribindelserna till Persgården, Ekegården, Mörrums skola, Valldala och Treklangen att fungera. Omkring klockan 19 i går skulle förbindelserna vara lagade igen. De ansvariga för trygghetslarmen på äldreboendena Persgården och Ekegården var informerade om felet. Däremot fungerade dataförbindelserna.

Insamling för Cancerfonden

■ Vålgörenhetskonserter till förmån för Cancerfonden i Hällaryds kyrka gav ett lyckats resultat. De cirka 200 besökarna bidrog med drygt 9 000 kronor och via webben har ytterligare drygt 11 000 kronor samlats in. Målet för insamlingen var 20 000 kronor.

Stort intresse för bok om Stilleryd gård

KARLSHAMN

Ingalill Tengvall förstod att det fanns en längtan efter historien kring Stilleryd gård.

Men hon hade ingen aning om hur stark den var.

Ett exempel: Inte ens hälften av åhörarna fick plats vid hennes föreläsning på biblioteket i onsdags.

Boken *Stilleryd gård – från storgård till storhamn* har nått bokdiskarna. Och därmed är ett 15-årigt projekt till ända.

En mindre lanserings-turné pågår, och i onsdags fick Ingalill Tengvall, 66, en känsla av omfattningen på bokens efterfrågan. Kramkalas med ungdomsvänner och andra bekantskaper hade rört till tårar som knappt hunnit torka, när köerna började torna upp sig bakom ryggen.

Improviserat tal

50 platser gick åt på ett ögonblick. Minst lika många personer till, som ändå dök upp 20 minuter innan föreläsningens start, fick vackert vända om utanför bibliotekets hörsal.

En överrumplad författarinna höll ett improviserat tal till bland annat ett antal anhöriga till före detta anställda på de olika verksamheterna kring Stilleryd gård. Hon lovade att komma tillbaka senare i vår.

– Boka stadsteatern, uppmanade en herre med grånande tinningar, som förstas kommit för att minnas.

Dynamisk utveckling

Och kanske är det vad som krävs för att stilla längtan.

Ingalills farfar var Axel Tengvall som ägde gården under en enormt dynamisk

Stora män bygger och manifesterar sig – men det blir svårt för kommande generationer. Gården blev en omöjlighet, otidsenlig.

Ingalill Tengvall

utveckling – mellan 1898 och 1934 – och som var vd, tillika mannen bakom Karlshamns Sockerbruk. Pappa Ivar var gårdens siste ägare innan alltsammans blev lägornas rov 1969 – och sedermera lämnade plats åt Stilleryds hamn.

– Min syster föddes här, själv är jag uppväxt i Stockholm. Men gården var vårt sommarställe, och här fanns allt man kunde önska. Fast medan vi barn bara njöt, var den stora gården ett stort problem för pappa.

Anmärkningsvärt

Det senare är något som landskapsarkitekten från Järvsö och hennes make, tillika medförfattare, Roland Karlsson blivit varse i samband med sammanställningen av allt arkivmaterial som de fått tillgång till – och som kompletterats med foton och intervjuer.

– Stora män bygger och manifesterar sig – men det blir svårt för kommande generationer. Gården blev en omöjlighet, otidsenlig. Det är nog det mest anmärkningsvärda i allt det här.

TILLBAKA I STILLERYD. Ingalill Tengvalls har skrivit en bok om Stilleryd gårds utveckling

Boken är tänkt som en heltäckande historisk redogörelse för alla karlshamnsbor – hamnens

150-åriga förhistoria, som bland annat omfattar brännvinskungen L O Smiths guldår, kort sagt.

Utan nostalgiska syften. – Det är en berättelse, ett skelett, som det går att sätta upp minnen på. Då kan

det bli nostalgi ändå. Och samtidigt kan ju minnen berika, de blir något att samlas kring.

Jo, det fanns ett antal bevis på det under onsdagskvällen. Fler än Ingalill Tengvall anade.

Foto: LENA EHRING

Jens Olander
jens.olander@blt.se
0454-30 60 02

Stilleryd – från storgård till storhamn

UPPFÖRDES 1825. Huvudbyggnaden uppfördes kring 1825 av gårdens grundare Sven Bodell. Den genomgick till och med 1905 omfattande renoveringar och ombyggnader. Boytan var på 632 kvadratmeter och byggnaden innehöll 16 rum. I viken ligger numera Stillerydshamnen.

■ Skaparen av Stilleryds gård var tobakshandlaren Sven Bodell som köpte mark i området 1819. Han lät bygga huvudbyggnaden vid Stillerydsviken 1825, men sålde gården tre år senare. 1832 började en ny epok sedan konsul Carl Smith tagit över. Då mer än fördubblades gårdens arealer och jordbruket växte. Smith kom att bli fosterfar till en viss Lars Olsson, som tog över gården under 1880-talet – under namnet L O Smith.

”Brännvinskungen” L O förvandlade stället till industrigård. Han ägde

redan spritfabrik på Ågatan, och lät 1886 bygga en fatfabrik med utskeppningshamn vid Stillerydsviken.

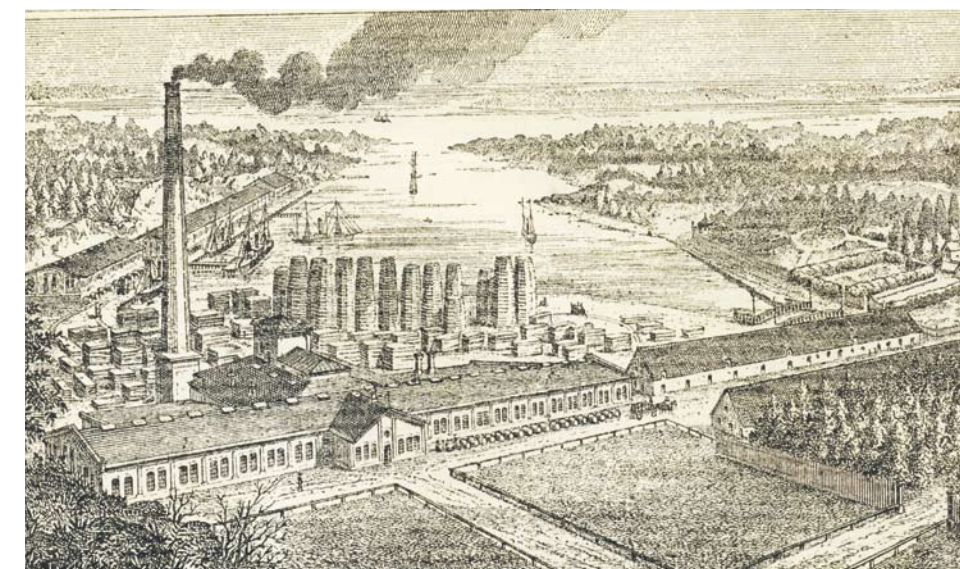
Snart drevs dock spritfabriken i konkurs – en av Sveriges största företagskrascher. L O Smiths produktionschef Axel Tengvall tog sedermera över det som förvandlades till sockerbruk. Tengvall var gårdens ägare från och med 1898 och under många år ledande lokalpolitiker, liksom aktiv på riksdagsnivå.

Gården expanderade ytterligare och omfattade bland annat en handelsträd-

gård, men i slutet av 1920-talet bestämde sig Tengvall i pensionsåldern för att arrendera ut gården.

Storhetstiden var över. 1937 startade arvingen och sonen Ivar Tengvall ett oljeraffinaderi som drevs i 15 år. Gården förföll successivt. 1965 köpte Asarums kommun Stilleryd gård. Fyra år senare beslutades att gården skulle eldas upp.

Slutet på en epok blev början på en annan. 1970 antog Karlshamns kommunfullmäktige en stadsplan som fastslog att området var ämnat för industri- och hamnexploatering.

INDUSTRIGÅRD. Kulmen i Stilleryd gårds historia nåddes när brännvinskungen L O Smith under en kort period och i rasande takt förändrade gården. Från att vara en lantegendom och ett gods utvecklade han i slutet av 1880-talet en industrigård med en fatfabrik för ekfatstillverkning. Tunnorna skeppades till spritfabriken.

Äldre luras med en ny brottsmetod

KARLSHAMN

89-åringen som lämnade ut 50 000 kronor är inte ensam om att bli utsatt för bedrägeri.

BLT har fått uppgifter om ytterligare fall i Karlshamn. Och polisen bekräftar nu att det är ett alldeles nytt tillvägagångssätt som spritt sig.

BLT den 7 november.

89-åringen ringdes upp av någon som utgav sig för att vara hennes son. Kvinnan sa sig inte känna igen rösten, men ”sonen” skylldes på en förkylning, och förklarade att han var i akut behov av pengar till ett bilköp i Kristianstad. Han skickade en kamrat till 89-åringens adress – som lyckades få 50 000 kronor med sig.

Fler bedrägerier

BLT uppmärksammar bedrägeriet den 7 november, och därefter har uppgifter om ytterligare fall på samma tema uppdagats.

En 81-åring berättar att hon några dagar tidigare blev uppringd av någon som hälsade ”Hej mormor!”, och påstod sig harklande, hostande och med Göteborgsdialekt

sedermåra vara sonsonen ”Johan”.

När kvinnan påpekade att han mer lät som ett annat av hennes barnbarn ändrade han namn.

”Men då är jag ju din farmor”, sa hon, varpå mannen förklarade att han ”väl sagt fel då”, skylldes på dålig telefonledning i Kristianstad och förklarade att han skulle återkomma. Men det gjorde han aldrig.

Ytterligare en äldre dam i Karlshamn, snart 92 år, blev uppringd av det ”förkylda barnbarnet Patrik”, som också han behövde pengar – 30 000 kronor – till ett bilköp. Men 92-åringen genomskådade bedragaren, och gjorde en polisanmälan som dock inte gav något.

Värre gick det för en 85-åring i Kalmar som blev utsatt för exakta

samma bluff som 89-åringen i Karlshamn, fast med skillnaden att bilen skulle köpas i Oskarshamn.

– Ärendet har inte gett något, säger Annelie Andersson vid Kalmarpolisen.

Och även utredarna i Karlshamn står och stampar.

Riktat mot äldre

Tomas Pärklö vid kriminalunderrättelse-tjänsten har hört talas om liknande ”modus operandi”, tillvägagångssätt – framför allt i Skåne-regionen, men även på andra håll i landet.

– Ärendena började dyka upp för ett halvår sedan, och är inriktade mot äldre. Den generationen kan göra saker som vi yngre kan tycka är naiva, och att lämna ifrån sig pengar på det här sättet kan förefalla osannolikt. Men de är ju ofta omtänksamma och vill väl, säger Pärklö.

Eftersom han endast känner till fallet med 89-åringen i Blekinge tycker han inte att det är aktuellt för polisen att gå ut med varningar.

– Vi vill inte ropa ”varg” än och skrämma upp folk.

Jens Olander

jens.olander@blt.se
0454-30 60 02

Klädbyttardag på Väggekolan

■ Både lärare och elever kunde byta till sig kläder på klädbyttardagen som hölls på Väggekolan i går. Budskapet är enligt Niklas Berntsson, som går i tvåan på Väggekolan och är en av initiativtagarna till arrangemanget, att uppmärksamma dagens materiella överkonsumtion av kläder som han menar är ohållbart i längden.

En hel del lärare och elever tog tillfället i akt att utöka garderoben på ett miljövänligt sätt. En av dem var Julia Sundqvist, som införskaffade två tröjor och en kavaj till sin tvillingsyster som var upptagen med gym-pa under klädbytet.

Foto: SARAH RÄTZER

MILJÖVÄNLIGT. Niklas Berntsson ordnade klädbyttardag på Vägga.

– Om alla handlar i samma affärer så har ju alla likadana kläder på sig. Jag brukar handla

second hand kläder, då kan man hitta sådant som ingen annan har, menar Julia.